

Innhold:

1.	<u>Bakgrunn</u>	s. 3
2.	<u>Reiselivet i Meløy</u>	s. 4
3.	<u>Utviklingsmuligheter</u>	s. 6
4.	<u>Utfordringer for reiselivsutvikling i Meløy</u>	s. 6
5.	<u>Mål og strategier for reiselivsutvikling</u>	s. 7
5.1.	<u>Andre strategier som er viktige for reiselivsutviklingen i Meløy</u>	s. 7
5.2.	<u>Mål og strategier for reiselivsutvikling i Meløy</u>	s. 9
5.3.	<u>Markedsprioriteringer</u>	s. 12
5.4.	<u>Rolledeling</u>	s. 12
5.5.	<u>Forankring</u>	s. 12

Strategien skal være et grunnlag for arbeider i regi av Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet i Meløy, og for samarbeidet med bedriftene om utvikling av reiselivet i Meløy.

Kontaktinformasjon for reiselivsstrategien:

- Espen Maruhn, prosjektleder Meløy Utvikling KF
- Mail: espen.maruhn@mu.meloy.kommune.no
- Mobil: 412 14 741

Forsidebilde

Brevandring på Svartisen.

Foto: Connie Slettan Olsen, Meløy kommune

1. Bakgrunn

Reiseliv har i mange år vært en viktig næring i Meløy, og trekkes fram i omstillingsarbeidet som en næring som bør ha videre utviklingspotensial.

Meløy Utvikling KF gjennomførte i 2013 en forstudie etter Innovasjon Norges modell for reisemålsutvikling. I 2014 ble det besluttet å følge denne opp i form av et forprosjekt som skulle:

- Konkretisere mål for reiselivsutviklingen i Meløy
- Konkretisere strategier for å nå disse målene
- Gjøre koblinger mot pågående tiltak og konkretisere nye tiltak for å nå målene
- Forsterke samarbeidet med aktører utenfor Meløy for gjennomføring av tiltak

Som ledd i gjennomføringen har det vært gjennomført fellesmøter med næringen. I tillegg er det gjennomført individuelle møter og samtaler med flere bedrifter samt med fagmiljøer utenfor Meløy.

Reiselivssatsingen i Meløy gjenspeiles i kommuneplanen, som ble vedtatt i kommunestyret 19. desember 2013. Her fremgår følgende mål og strategier i avsnitt 2 – verdiskaping og næringsutvikling:

Mål	Meløy skal være blant de beste kommunene i Norge å etablere næringsvirksomhet i. Den økonomiske verdiskapingen og sysselsettingen skal økes gjennom et bredt og variert næringsliv.
Strategier (utdrag)	1. Meløy kommune og parter i næringslivet skal i nært samarbeid med næringslivet videreutvikle deres fortrinn og kompetanse for å skape og tilrettelegge nye arbeidsplasser og bedrifter innenfor følgende satsingsområder: a) Jordbruk, fiskeri, havbruk og nye marine næringer b) Industri, inkludert effekter av eksisterende og ny industri c) Olje og gass d) Mineraler og metaller e) Opplevelsesnæring og reiseliv f) Velvære, helse og omsorg
Reiseliv og opplevelser (utdrag)	Meløy har et rikt naturmangfold, og på den korte avstanden mellom øyriket, fjordene, isbreen og snaufjellet, er det rom for spektakulære natur- og kulturopplevelser. I desember 2012 ble Láhko nasjonalpark etablert i fjellområdet øst for Glomfjord. Det forventes økning i antall besøkende som vil oppleve de unike naturkvalitetene i dette fjellområdet.

2. Reiselivet i Meløy

Markedsgrunnlaget for reiselivet i Meløy har vært forretningsmarkedet med utgangspunkt spesielt i industrien i Glomfjord, samt ferie og fritid hvor Svartisen har vært en av Nordlands viktigste naturattraksjoner siden denne begynte å tiltrekke seg også utenlandske turister på slutten av 1800-tallet. Siden Kystriksveisamarbeidet ble etablert på 1990-tallet har også trafikken på Kystriksveien utviklet seg til et viktig markedsgrunnlag for reiselivet i Meløy.

Dagens reiselivsnæring består av rundt 25 bedrifter som til sammen sysselsetter mer enn 60 personer. Flere av bedriftene arbeider med utviklingsplaner.

Viktige markeder for dagens reiselivsbedrifter er:

- Rundreiseturister langs Kystriksveien
- Fisketurister
- Aktivitetsturister
- Hurtigruten og cruise
- Befolkningen i regionen og andre som tar utflukter til Meløy
- Fritidsbåt-markedet
- Bedriftsmarkedet med utgangspunkt i lokalt næringsliv
- Bedriftsmarkedet fra regionen, i første rekke Bodø

Hurtigruteanløp Ørnes. Foto: Connie Slettan Olsen/Meløy kommune.

Meløy kommune har i flere år gjennom turistkontoret, Meløy Næringsutvikling AS og Meløy Utvikling KF tatt en aktiv vertskapsrolle. Dette har blant annet resultert i at Meløy har hatt en av de beste og mest besøkte sommeråpne turistkontorene langs Kystriksveien mellom

Steinkjer og Bodø, samt at reiselivet i Meløy har vært godt synlig i viktige markedskanaler som Kystriksveihåndboka, Helgelandsguiden, Bodøguiden og i flere kampanjer blant annet i regi av NordNorsk Reiseliv AS. I tillegg er det gjennomført tiltak for å styrke bedriftenes kompetanse og nettverk og arrangert flere årlige møteplasser for næringen. Det er også gitt økonomisk støtte til utviklingstiltak i regi av bedrifter.

Muligheter og begrensninger for utvikling av reiselivet kan oppsummeres i form av følgende:

Muligheter	Begrensninger
<ul style="list-style-type: none"> • Svartisen – viktig turistattraksjon i nord siden 1800-tallet • Også andre naturgitte fortrinn – fjell (med nasjonalpark) og kyst/øyer • Historier knyttet til kyst og kystkultur, samt industriutvikling i Glomfjord • Mange reiselivsbedrifter (selv om de fleste er små) • Kystriksveien igjennom store deler av Meløy, som også er nasjonal turistvei • Hurtigruteanløp • Cruiseanløp • Hurtigbåtforbindelse – Bodø, Helgeland, lokalt • Bussforbindelser • Nærhet til Bodø 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelighet til Svartisen • Tilrettelegging rundt Svartisen • Mangler bedrifter som kan være reiselivslokomotiver • Bedriftene er små og har begrensede ressurser • Få aktivitetsbedrifter/ opplevelsesbedrifter • Avstand til Bodø (kan være begrensning spesielt for bedriftsmarkedet – viktig å trekke fram reisestrekningens unike kvaliteter i form av vakker natur)

En spesiell utfordring er mangel på tall som gjør det mulig å måle reiselivsutviklingen – i form av overnattingsdøgn, omsetning etc.

*Brevandring Svartisen.
Foto: Connie Slettan
Olsen/Meløy kommune.*

3. Utviklingsmuligheter

Reiselivet i Meløy har utviklingspotensial både med utgangspunkt i ferie- og fritidsmarkedet og bedriftsmarkedet. En viktig begrensning er at Meløy ikke har bedrifter med ressurser til å være «lokomotiver» i reiselivsutviklingen. En kritisk suksessfaktor for å kunne utnytte Meløys potensial for reiselivsutvikling, vil derfor være å få fram mer ressurssterke bedrifter med bedre forutsetninger for å arbeide med utvikling.

Ferie- og fritidsmarkedet

Her er Svartisen Meløys klart viktigste ressurs. Likevel har Meløy begrensede forutsetninger for å være et reisemål helt på egen hånd – med unntak av for spesielle markedssegmenter som fisketurisme. En utvikling av Svartisen som fyrtårn for region og landsdel kan endre på dette.

Samtidig er det viktig å posisjonere Meløy i større produktområder og å utvikle samspillet med steder som vil utvikle seg som baser – spesielt Bodø. Det er også viktig for reiselivet i Meløy å posisjonere seg i viktige markedskanaler og felles markedstiltak for større produktområder som Meløy inngår i.

Bedriftsmarkedet

Dette markedet har i utgangspunktet en annen adferd enn ferie- og fritidsmarkedet. Her vil tilbud i Meløy være den utløsende faktoren for at kundene foretar en reise, noe som stiller større krav til salgsfunksjonen. Bedriftsmarkedet må derfor i mye større grad ivaretas av enkeltbedrifter og samarbeidskonstellasjoner som frontes av bedriftene selv. Samtidig vil bedriftsmarkedet – kanskje i enda større grad enn ferie- og fritidsmarkedet – stille krav til basistilbud som overnatting, servering og møtefasiliteter.

4. utfordringer for reiselivsutvikling i Meløy

Reiselivsutviklingen i Meløy har to hovedutfordringer:

- Styrke og videreutvikle Svartisen som en av de viktigste naturattraksjonene og friluftsområdene i Nordland
- Få fram gode og utviklingsorienterte reiselivsbedrifter

Samtidig er det viktig å posisjonere Meløy overfor aktører og prosesser som kan bidra til å styrke reiselivsaktiviteten i regionen – som:

- Reiselivsutviklingen i Bodø og sentrale aktører der
- Reiselivsutviklingen på Helgelandskysten
- Kystriksveisamarbeidet
- Hurtigruten

Cruisenæringen er i sterk utvikling. Dette er et marked som må ivaretas kommersielt av bedrifter som kan tjene penger på dette markedet. Cruiseskipene som besøker Svartisen, skaper i dag få inntekter og ringvirkninger ellers i Meløy, men er samtidig en viktig del av det økonomiske grunnlaget for en infrastruktur ved Svartisen som er viktig også for andre besøkende.

5. Mål og strategier for reiselivsutvikling

5.1 Andre strategier som er viktige for reiselivsutviklingen i Meløy

Meløy vil i flere sammenhenger i utgangspunktet være en del av større opplevelsesområder - Kystriksveien, Helgelandskysten og Salten/Bodøregionen. Samtidig må reiselivet i Meløy også posisjonere seg i forhold til utviklingsarbeider og markedsarbeider i regi av Nordland fylkeskommune og NordNorsk Reiseliv AS. Det er derfor viktig at en strategi for reiselivsutvikling i Meløy har et bevisst forhold til hvordan disse «overordnede opplevelsesområdene» arbeider.

Meløys skjærgård. Foto: Björn Zwiebelberg

Reiselivsstrategi for Nordland

I reiselivsstrategi for Nordland – opplevelser langs verdens vakreste kyst - opereres det med følgende visjon, mål og strategi:

Visjon:	<ul style="list-style-type: none"> • Nordland leverer opplevelser i verdensklassen
Hovedmål:	<ul style="list-style-type: none"> • Nordland skal være det foretrukne reisemålet innen natur- og kystopplevelser • Mangfoldet mellom fjell og hav skal være grunnlaget for opplevelsproduksjon i Nordland
Strategi:	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid og nyskaping skal bidra til utvikling av bærekraftig reiselivsbedrifter og lokalsamfunn

I tillegg har Nordland en egen innovasjonsstrategi hvor reiseliv er ett av tre prioriterte områder.

Bodø som reisemål mot 2025

Bodø har utviklet en masterplan for reiselivet med følgende visjoner og strategier:

Visjon:	<ul style="list-style-type: none"> • Masterplanen skal bidra til vekst. Verdiskaping og opplevelser i verdensklasse
Strategier:	<ul style="list-style-type: none"> • Posisjonere en attraktiv by i en opplevelsrik region • Utvikle helhetlige opplevelser basert på kundeinnsikt • Utvikle tilgjengelighet som konkurransefaktor • Satse på arrangement og opplevelsessøkende målgrupper • Innovativ destinasjonsorganisering

Reiselivsstrategi for Sør-Helgeland mot 2020

Visjon:	<ul style="list-style-type: none"> • Sør-Helgeland skal levere bærekraftige opplevelser i verdensklasse
Hovedmål:	<ul style="list-style-type: none"> • Sør-Helgeland skal utvikle bærekraftige bedrifter som håndterer reisestrømmene og tilbyr meningsfulle opplevelser hele året • Reiselivsnæringen skal tilby helhetlige produkter, hvor overnatting, servering, transport og aktiviteter inngår, og der hele opplevelsen er mest mulig opplevelsesmotivert • Sør-Helgeland skal ta en posisjon i landsdelen på å levere gode opplevelseskonsepter innen sykkel og kajakk, og vil ta mål av seg sammen med den øvrige Helgandskysten, til å bli landets «sykkel- og havkajakkmekka» • Sør-Helgeland skal være et tydelig reisemål som er lett å navigere i og lett å forstå

Strategi for Kystriksveisamarbeidet

Hovedmål:	<ul style="list-style-type: none">• Foreningen Kystriksveien skal, gjennom Kystriksveisamarbeidet, bidra til utvikling av reiseopplevelser og markedsføring av Kystriksveien på en måte som gjør Kystriksveien til Norges beste reisestrekning
Delmål:	<ul style="list-style-type: none">• Å få turistene som reiser langs Kystriksveien til å bruke lenger tid i området• Forlenge sesongen• Gjøre Kystriksveien kjent i markedet som et attraktivt område for sykkel- og kajakkopplevelser• Gjøre opplevelser langs Kystriksveien tilgjengelig både for besøkende som reiser med egen bil, sykkel eller offentlige kommunikasjoner

5.2 Mål og strategier for reiselivsutvikling i Meløy

Et hovedmål for reiselivsutviklingen i Meløy er at Svartisen skal utvikles som et signaturprodukt for reiselivet i Nordland og Nord-Norge. Masterplanen som ble utarbeidet i 2005-2006 bruker uttrykket «nasjonalt ikon». Dette vil posisjonere Meløy i arbeidene for å utvikle Nordland og Nord-Norge som reisemål, og derved styrke utgangspunktet for reiselivet i Meløy på bred basis.

Andre mål er:

- Å øke verdiskapingen – spesielt på opplevelsesprodukter
- Meløy skal være et av de viktigste utfluktsområdene for besøkende i Bodø og regionen ellers
- Meløy skal være en viktig del av Nasjonale Turistveier og av reiselivsproduktet Kystriksveien
- De reiselivstilbudene som finnes i Meløy – spesielt de kommersielle – skal være godt synlige og enkle å finne informasjon om
- Utvidelse av sesong

Hovedstrategier for å nå målene er:

1. Utvikling av Svartisen
2. Utvikling av bedrifter
3. Utviklingsområdene Glomfjellet, øyene og Ørnes som kommunikasjonsknutepunkt
4. Synlighet i viktige markedsføringskanaler
5. Aktivt vertskap
6. Utvikling av fellesskap og samarbeid mellom bedriftene

Hovedstrategi 1 - Utvikling av Svartisen

Arbeidene med reiselivsstrategien har understreket at Svartisen er avgjørende for å sette Meløy på det nasjonale reiselivskartet. Denne attraksjonen skaper i dag store økonomiske ringvirkninger for reiselivsbedrifter i kommunen og regionen.

Det er viktig å gjennomføre utviklingstiltak for å styrke Svartisen som attraksjon, ressurs for reiselivet og friluftsområde – både for besøkende, befolkning og næringsliv i regionen. Dette er en prosess som må drives fram av Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet i samarbeid med næringsliv og eksterne aktører.

Hovedstrategi 2 - Utvikling av bedrifter

En avgjørende forutsetning for å få vekst i reiselivet i Meløy, er å få fram bedrifter med forutsetninger for å drive fram utviklingstiltak – både i egen bedrift og i samarbeid med andre. Dette er i utgangspunktet et ansvar som ligger hos bedriftene selv. Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet har et tilretteleggingsansvar i form av å arrangere felles møteplasser, arrangere kurs og støtte opp om viktige utviklingstiltak som bedriftene selv tar initiativ til.

Glomfjellet. Foto: Øyvind Gjersvik.

Hovedstrategi 3 – Utviklingsområdene Glomfjord med Glomfjellet, øyene og Ørnes som kommunikasjonsknutepunkt

I tillegg til Svartisen, ønsker Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet å ta ansvar for å få i gang utviklingstiltak knyttet til tre områder:

- Glomfjord og Glomfjellet – som blant annet omfatter to nasjonalparker og en rik industrihistorie
- Øyene – som også har koblinger mot kystområdene langs fastlandet
- Ørnes som kommunikasjonsknutepunkt

Konkretisering og gjennomføring må skje i samarbeid med bedrifter og eventuelt aktører utenfor Meløy. På noen av øyene og langs kysten har det de siste årene vært gjennomført betydelige utviklingstiltak i regi av bedrifter.

Hovedstrategi 4 - Synlighet i viktige markedsføringskanaler

Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet har i mange år tatt ansvar for at reiselivet i Meløy er synlig i viktige markedsføringskanaler. Dette er et arbeid som må videreføres i dialog med næringen. Samtidig har også den enkelte bedrift selv et ansvar for at dennes tilbud er synlige i viktige salgs- og markedsføringskanaler.

Spesielt er det viktig at reiselivstilbud i Meløy er godt synlige på nettsider og annet materiell i regi av Kystriksveisamarbeidet og reiselivssamarbeidet i Bodø og Salten.

Hovedstrategi 5 - Aktivt vertskap

Både Meløy kommune, næringsutviklingsapparatet, reiselivsbedriftene, handelsstand, andre bedrifter og befolkningen er viktige deler av det vertskapet som tar imot besøkende.

Meløy kommune og næringsutviklingsapparatet har lange tradisjoner på å være et aktivt vertskap for turistene – blant annet gjennom samarbeid med Nasjonale Turistveger. Viktige oppgaver er turistinformasjon og tilrettelegging av ulike servicefunksjoner – som parkeringsplasser på viktige steder, skilting og informasjon.

Alle nevnte aktører over har behov for tilrettelegging for vertskapsoppgaver som de skal utføre – spesielt i form av enkel tilgang til oppdatert informasjon om andre reiselivsbedrifter, aktivitets- og opplevelsestilbud, reisemuligheter etc.

Hovedstrategi 6 – Utvikling av fellesskap og samarbeid

En viktig rolle som næringsutviklingsapparatet i Meløy har tatt, er organisering av møteplasser for reiselivsbedriftene. Dette har ført til styrket dialog mellom næringsutviklingsapparatet og reiselivsnæringen og til at reiselivsbedrifter har blitt bedre kjent og fått mer kunnskaper om hverandre.

Disse møteplassene har også blitt viktige arenaer for å formidle og dele innspill fra reiselivsbedrifter og andre ressurser utenfor Meløy. En kritisk suksessfaktor er imidlertid aktiv deltakelse fra bedriftene.

Videreføring av arbeidene med felles møteplasser for reiselivet og tilrettelegging for samarbeidsprosjekter mellom bedrifter vil være en viktig oppgave for næringsutviklingsapparatet i Meløy i samarbeid med bedriftene.

Reiselivsnæringen tas med som høringsinstans i saker som angår reiselivsutviklingen i Meløy. Dette innebærer at Ingen viktige avgjørelser som angår næringen blir besluttet før saken har vært ute på høring.

5.3 Markedsprioriteringer

I utgangspunktet står den enkelte bedrift fritt til å velge de markeder som den vil satse på – både geografisk og med utgangspunkt i hva kundene søker. Det markeds- og utviklingsarbeidet som «fellesskapet» skal gjøre for reiselivet i Meløy, må imidlertid bygge på noen felles prioriteringer.

For reiselivsutviklingen i Meløy er det naturlig å bygge videre på markedsprioriteringene til Nordnorsk Reiseliv AS – som også gjenspeiles i tilsvarende prioriteringer hos Kystriksveien Reiseliv AS, Visit Bodø AS, Helgeland Reiseliv AS og. Dette betyr at de viktigste markedslandene vil være Norge, Tyskland og Sverige, mens de viktigste produktene vil være meningsfylte opplevelser knyttet til natur og kystkultur.

5.4 Rolledeling

Næringsutviklingsapparatet i Meløy – i dag Meløy Utvikling KF - og Meløy kommune har et overordnet ansvar for gjennomføring av reiselivsstrategien, inklusive oppdatering av denne og utarbeiding og gjennomføring av årlige tiltaksplaner.

Det er næringens ansvar å drive og utvikle gode reiselivsbedrifter. Det er også næringens ansvar å spille inn forslag til fellestiltak og andre oppgaver som det er ønskelig at Meløy kommune eller næringsutviklingsapparatet i Meløy tar tak i. Ref. gjennomføringen av reiselivsstrategien, oppdateringer av denne, og gjennomføring av årlige tiltaksplaner.

5.5 Forankring

Strategidokumentet er enstemmig vedtatt av reiselivsnæringen på møtet 24. mars 2015. Dokumentet er videre vedtatt i omstillingsstyret i sak 22/15 13. mai 2015 og i Meløy kommunestyre 1. oktober 2015.

GLOMFJORD NEVERDAL ENGAVÅGEN REIPÅ STØTT
MELØYA BOLGA ÅGSKARDET HALSA ØRNES

RAUS OG KRAFTFULL

meloy.kommune.no